

1- صیغه وقف

1- صیغه وقف

عدم کفایت نیت در وقف

۱. مستدعی است نظر فقهی خود را درباره زمینی که با پول شخصی خود خریداری نموده ام و کلیه اسناد آن به نام اینجانب ثبت می باشد که اندرونی آن جهت اسکان شخصی خود و بیرونی آن جهت تدریس و بحث که شبیه مدرسه و حسینیه باشد . آیا با چنین نیتی زمین مزبور وقف می شود یا به ملکیت شخصی خود باقی می ماند؟ ضمناً موقتاً دو اتاق از پول خود در آن ساخته ام.

جواب: مجرد قصد احداث بنا در قسمتی از زمین جهت تدریس و بحث علمی در آن کافی برای حصول وقفیت آن نیست و تا وقف به وجه شرعی متحقق نشود زمین و بناء احداثی در آن باقی بر ملک مالک است.

کفایت صیغه وقف به هر زبان

۲. پدر بزرگ حقیر حدود ۱ هفتاد سال پیش باغ انگوری را وقف کرده اند و چند سال پیش از دنیا رفته اند و فعلاً این موقوفه در اختیار پدر من می باشد ، که به خاطر ضعف توان احیاء آن را ندارد و اگر همینطوری بماند خراب می شود و از بین می رود و دیگر کسی به اجاره آبادش نمی کند ، و مسئولیت نمی پذیرد آیا می توان این باغ را فروخت و پولش را به تشکیلات امام حسین (ع) بدهند یا نمی توانند بفروشند ، خواهشمندم حکم مسأله را بیان فرمائید.

ضمناً متذکر می شوم که ایشان با زبان آذری وقف کرده اند و با صیغه مخصوص اداء نکرده اند بلکه گفته اند من این باغ را وقف کردم تا هر چقدر درآمد داشته باشد صرف مخارج امام حسین (ع) بشود.

جواب: وقف قابل خرید و فروش نیست ، و هرگونه تصرف در وقف باید زیر نظر متولی شرعی موقوفه باشد، و اگر هنگام وقف شرط مباشرت نشده باشد و متولی مایل باشد می تواند وکیل بگیرد ، و در صورتی که متولی خاص نداشته باشد تولیت با حاکم شرع است ، و به هر زبانی وقف کرده باشد و تحویل متولی وقف داده باشد صحیح است و باید طبق آن عمل شود.

کتابت وقف نامه توسط غیر

۳. به لحاظ اینکه اینجانب قصد حبس نمودن ملکی را داشته ام وقف نامه برایم نوشته اند، ولی نویسنده آن به طور وقف آن را تنظیم کرده و بنده را هم تولیت قرار داده و نوشته توسط من خانه قبض گردید خانه اکنون تحویل من است و من تصمیم داشتم آن را در وقت ثبت به طور حبس ثبت نمایم. آیا با توجه به اینکه نویسنده وقف نامه مرا از چگونگی این وقفنامه آگاه نکرده، و با توجه به اینکه من این وقفنامه را اصلی ندانسته و ثبت آن را اصلی می دانستم که در وقت ثبت آن را حبس ثبت نمودم آیا تکلیف چیست لطفاً مرقوم فرمائید.

جواب: اگر قصد وقف نداشته اید وقف نشده است.

انشاء وقف بصورت موقت و معلق

۴. آیا جایز است مکانی برای مدت موقتی مثلاً ده سال به عنوان مسجد وقف شود و بعد از انقضای این مدت دوباره به ملکیت واقف یا ورثه او برگردد؟

جواب: این کار به عنوان وقف موقت صحیح نیست و عنوان مسجدیت هم با آن محقق نمی شود ، ولی حبس آن مکان برای نمازگزاران به مدت معین اشکال ندارد.

۵. شخصی کتابخانه خود را بر اولاد ذکورش وقف کرده است ، ولی هیچ یک از اولاد و نوه های او موفق به تحصیل علوم دینی نبوده اند و در نتیجه استفاده ای از کتابخانه نمی کنند و موربانه مقداری از کتابهای آن را از بین برده و بقیه هم در معرض تلف شدن هستند ، آیا جایز است آن را بفروشند؟

جواب: اگر وقف کتابخانه بر اولاد او مشروط و معلق به این امر باشد که آنها اشتغال به تحصیل علوم دینی داشته باشند و داخل در سلک علمای دین شوند، این وقف به علت وجود تعلیق در آن از اصل باطل است و اگر وقف آنان کرده تا از آن استفاده کنند، ولی در حال حاضر

دفتر مقام معظم رهبری
www.leader.ir

کسی که بتواند از آن کتابخانه استفاده کند در بین آنها وجود ندارد و امیدی به تحقق این صلاحیت در آینده نیست ، در این صورت وقف مزبور صحیح است و جایز است که آنان کتابخانه را در معرض استفاده کسانی قرار دهند که قابلیت استفاده از آن را دارند و همچنین اگر کتابخانه برای استفاده کسانی وقف شده باشد که صلاحیت آن را دارند، و تولیت وقف با اولاد او باشد ، واجب است آن را در معرض استفاده افراد مذکور قرار دهند ، و به هر حال حق فروش آن را ندارند و بر متولئی شرعی واجب است به نحو مناسبی ، مانع آسیب دیدن و از بین رفتن موقوفه گردد.

وقف ایقاع است نه عقد

۶. وقف عقد است یا ایقاع مثلاً اگر در وقف محصور، چیزی را به کسی وقف کنند او می تواند رد کند؟

جواب: وقف ایقاع است ولی در صحت وقف، قبض موقوف علیه شرط است، فلذا در فرض سؤال اگر شخص «ب» عین موقوفه را تحویل نگیرد، وقف محقق نمی شود.